

Сертификаттау курсының бағдарламасы Бағдарлама паспорты

Білім беру бағдарламасын әзірлеуші, ғылым білім беру ұйымының атауы	«Ұлттық балаларды оңалту орталығы» КЕАҚ
Қосымша білім беру түрі	Сертификаттау курсы
Бағдарламаның атауы	Медициналық реабилитология (балалар)
Мамандықтың және (немесе) мамандандырудың атауы (мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасына сәйкес)	Мамандығы: Физикалық медицина және реабилитация ересектердің, балалардың. Медициналық реабилитология (ересектер). Медициналық реабилитология Мамандандыру: Медициналық реабилитология (балалар)
Білім беру бағдарламасының деңгейі (базалық, орта, жоғары, мамандандырылған)	Орташа
ОРК бойынша біліктілік деңгейі	7,8
Білім беру бағдарламасының алдыңғы деңгейіне қойылатын талаптар	Физикалық медицина және реабилитация ересектердің, балалардың. Медициналық реабилитология (ересектер). Медициналық реабилитология
Кредиттердегі бағдарламаның ұзақтығы (сағат)	15 кредит (450 ак.сағат)
Оқыту тілі	Қазақ тілінде, орыс тілінде
Өткізу орны	Клиникалық база
Оқыту форматы	Күндізгі
Мамандану бойынша берілетін біліктілік (сертификаттау курсы)	Физикалық медицина және реабилитация дәрігері (балалардың)
Оқуды аяқтаған құжат (сертификаттау курсы туралы куәлік, біліктілікті арттыру туралы куәлік)	Қосымшасы бар сертификаттау курсы туралы куәлік (транскрипт)
Сараптама ұйымының толық атауы	«Денсаулық сақтау» даярлау бағыты ОӘБ «Физикалық медицина және оңалту, спорттық медицина, дәстүрлі медицина» мамандарды даярлау бағдарламасының ЖБТ 2024 жылғы 5 наурыздағы №6 хаттама
Сараптама қорытындысын жасау күні	04.03.2024ж.
Сараптама қорытындысының қолданылу мерзімі	3 жыл

Сертификаттау курсының (СК) бағдарламасын әзірлеуге арналған нормативтік сілтемелер:

1. «Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы.
2. «Денсаулық сақтау саласындағы мамандарды сертификаттауға жататын мамандықтар мен мамандандырулар тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 30 қарашадағы № ҚР ДСМ-218/2020 бұйрығы.
3. «Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы №ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы.
4. Медициналық оңалтуды көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 сәуірдегі № 65 бұйрығы.
5. Медициналық оңалту көрсету қағидаларын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 7 қазандағы № ҚР ДСМ-116/2020 бұйрығы.

Әзірлеушілер туралы мәліметтер:

Лауазымы, жұмыс орны, атағы (бар болса)	Т. А. Ә.	Байланыстар: e-mail:
Басқарма төрағасының медициналық бөлім жөніндегі орынбасары, жоғары санатты реабилитолог дәрігер, м.ғ. к., доц.	Дарибаев Жолтай Рахымбекұлы	Zh.Daribayev@nccr.kz
Стратегиялық даму және маркетинг бөлімінің бастығы, реабилитолог дәрігер, жоғары санатты невропатолог дәрігер, ҚР ДСМ бас реабилитологы, м. ғ. к.	Шәкенов Мейрам Жамбылұлы	me.shakenov@nccr.kz
Физикалық медицина және оңалту бөлімінің меңгерушісі	Искулова Асыл Ерғазықызы	ac.ickylova@nccr.kz
ФМР аға дәрігері	Айтқұлова Марита Бақтықызы	Marita59@mail.ru
Эрготерпия терапия бөлімінің меңгерушісі	Оразбаева Арайлым Сағатқызы	arai.sag@mail.ru

СК БББ сараптамалық бағасы «Физикалық медицина және оңалту, спорттық медицина, дәстүрлі медицина» комитетінің, «Денсаулық сақтау» даярлау бағытындағы ОӘБ денсаулық сақтау мамандарын даярлау бағдарламасының ЖБТ отырысында талқыланды

Лауазымы, жұмыс орны, атағы (бар болса)	Т.А.Ә.	Күні, хаттаманың №
«Қарағанды медицина университеті» КЕАҚ неврология, психиатрия және оңалту кафедрасының профессоры, м.ғ.д., проф.	Шевелева Наиля Игоревна	2024 жылғы 5 наурыздағы № 6 хаттама

СК БББ сараптама актісі және талқылау хаттамасы қоса беріледі.

**СК ББ бағдарламасы «Денсаулық сақтау» даярлау бағыты бойынша
ОӘБ 2024 жылғы 18 наурыздағы отырысында бекітілді № 6 хаттама (ОӘБ
сайтында орналастырылған)**

Сертификаттау курсы бағдарламасының паспорты
Бағдарламаның мақсаты:

Физикалық медицина және оңалту (ФМО) саласындағы кәсіби қызметті жүзеге асыру үшін мамандардың кәсіби құзыреттерін әр түрлі аурулары бар және қызметі бұзылған,

тыныс-тіршілігі шектелген пациенттермен өз бетінше жұмыс істеу үшін игеру және тереңдетіп зерделеу.

Бағдарламаның қысқаша сипаттамасы:

Қазақстанда медициналық оңалту жүйесін дамыту, жаңа оңалту технологияларын енгізу, оңалту саласындағы заңнамалық базаны жетілдіру, ерте медициналық оңалту бөлімшелерін ашу физикалық медицина және оңалту бойынша мамандарды кәсіби даярлауды талап етеді. ФМО маманы денсаулықты тез және толық қалпына келтіру, аурулардың алдын алу мақсатында оңалтудың барлық кезеңдерінде білікті медициналық көмек көрсете білуі керек.

Медициналық оңалту-бұл пациенттің бұзылған және (немесе) жоғалған дене функцияларын сақтауға, ішінара немесе толық қалпына келтіруге бағытталған медициналық қызметтер кешені.

Әмбебап және кәсіби құзыреттер жүйесі, медициналық оңалтудың қағидаттары мен тәсілдері, бағалау шкалалары туралы білімі бар педиатрияда оңалту көмегін көрсетуді ұйымдастыру саласында жоғары білікті мамандарды даярлаудың орындылығы және оларды оңалту процесінің әртүрлі кезеңдерінде логистиканы оңтайландыру мақсатында практикада қолдану науқастың жағдайы, жоғалған функцияларды қалпына келтіру перспективалары және пациенттерді әлеуметтендіру мүмкіндіктері, соның ішінде әртүрлі органдар мен жүйелердің аурулары мен жарақаттары бар балалар.

Бұл бағдарлама барлық бөлімдер бойынша физикалық медицина және педиатриядағы оңалту теориясы мен практикасының әртүрлі мәселелерін қамтиды. Бағдарлама пәнді игеруге және тереңдетіп оқуға арналған және ФМО барлық бөлімдерін қамтитын модульдер бойынша құрастырылған.

Сертификаттау курсы игеру тыңдаушыларға белгілі бір аурулар кезінде физикалық факторларға әсер етудің орынды әдістерін анықтауға, науқас үшін оңтайлы оңалту кешенін таңдауға, аурудың барысы мен физикалық факторлардың, дене шынықтыру сабақтарының тиімділігіне баға беруге, физикалық факторлардың әсеріне байланысты ықтимал асқынуларды бағалауға, әртүрлі аурулар мен жарақаттар кезінде оңалту шараларына көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді негіздеуге мүмкіндік береді.

Бағдарламаның негізгі элементтерін үйлестіру:

№/п	Оқыту нәтижесі	Бағалау әдісі	Оқыту әдісі
1	Балалардағы клиникалық тәжірибеде жұмыс істедің халықаралық классификациясының домендерін қолдану	Ситуациялық есептерді шешуді бағалау. Клиникалық жағдайды талқылау. Медициналық құжаттаманы ресімдеу сапасын бағалау	Дәріс Семинар
2	Негізделген оңалту диагнозын, қысқа және ұзақ мерзімді мақсаттарды және балалардағы аурулардың негізгі топтарын оңалту бағдарламасын қою	Ситуациялық есептерді шешуді бағалау. Клиникалық жағдайды талқылау. Медициналық құжаттаманы ресімдеу сапасын бағалау	Дәріс Семинар Практикалық сабақтар
3	Балалардың клиникалық тәжірибесінде спастиканы басқару,	Ситуациялық есептерді шешуді бағалау.	Дәріс Семинар

	роботты кинезотерапия және ортездеу әдістерін түсіндіру	Медициналық құжаттаманы ресімдеу сапасын бағалау.	Практикалық сабақтар
4	Балалардағы жүйке жүйесінің, тірек-қимыл аппаратының, жүрек-тамыр және тыныс алу жүйесінің ауруларына арналған ЕДШ тағайындай алады.	Ситуациялық міндеттер,	Дәрістер, семинарлар, практикалық дағдылар
5	Инновациялық PNF әдістерін Войта және Бобат терапиясын қолдана алады	Ситуациялық міндеттер, Клиникалық жағдайларды талқылау, Ауызша сауалнама, пікірталас	Дәрістер, семинарлар, практикалық дағдылар
6	Роботталған түзету әдістерін тағайындай алады: қол және аяққа арналған БКБ (Локомат, Экзоскелет, Армео, қолмен тьютер, Постурография).	Ситуациялық міндеттер, Ауызша сауалнама, пікірталас	Дәрістер, семинарлар, практикалық дағдылар
7	Емдік физикалық факторлармен (ЕФФ) емдеуді жүргізгеннен кейін ағзадағы әсер ету механизмін және физиологиялық өзгерістерді, (ЕФФ) жіктелуі мен сипаттамасын, физиотерапияны жүргізу әдістері мен әдістерін(ЕФФ) тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді білу.	Ситуациялық міндеттерді бағалау. Ауызша сауалнама Пікірталас	Дәріс Семинар Практикалық сабақтар
8	Балалар жасындағы пациенттерді медициналық оңалтудың әртүрлі кезеңдерінде физиотерапия әдісі мен әдістемесін негіздеу және тағайындау.	Ситуациялық міндеттерді бағалау; Ауызша сауалнама; Пікірталас; Медициналық құжаттаманы ресімдеу сапасын бағалау.	Дәріс Семинар Практикалық сабақтар.
9	Емдік физикалық факторларды қолданудың заманауи әдістерін қолдана отырып, пациенттің (емдеуші дәрігермен бірге) медициналық оңалту бағдарламасын жасау.	Ситуациялық есептерді шешуді бағалау. Клиникалық жағдайды талқылау. Медициналық құжаттаманы ресімдеу сапасын бағалау.	Дәріс Семинар Практикалық сабақтар
10	Балаларды оңалтудағы эрготерапияның рөлі мен бағалауын біледі.	Сұрақтарға, тесттерге және ситуациялық тапсырмаларға ауызша және жазбаша жауаптарды бақылау, бағалау	Дәріс-талқылау, семинар, тәжірибелік сабақтар, СӨЖ
11	Диагнозға, жасына, дисфагиямен ауыратын науқастарға байланысты пациенттерді дұрыс орналастыру дағдыларын; элеуметтік-тұрмыстық оңалту қағидаттарын;	Сұрақтарға, тесттерге және ситуациялық тапсырмаларға ауызша және жазбаша жауаптарды бақылау, бағалау	Дәріс-талқылау, семинар, тәжірибелік сабақтар, СӨЖ

	дисфагиямен ауыратын науқастың жағдайын бағалау; PNF терапиясын қолдана отырып, сыртқы массаж элементтерін меңгерген		
12	Эрготерапияның инновациялық әдістерін біледі: функционалды шектеу әдісі – «Таубе», «Айна терапиясы, сенсорлық интеграция әдісі, Перфетти әдісі, Бобат терапиясының элементтері, PNF терапиясы, АВА терапиясы, PECS карталарын қолдану. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.	Сұрақтарға, тесттерге және ситуациялық тапсырмаларға ауызша және жазбаша жауаптарды бақылау, бағалау	Дәріс-талқылау, семинар, тәжірибелік сабақтар, СӨЖ

Сертификаттау курсы бағдарламасын іске асыру жоспары

№	Тақырып/бөлім/пән атауы	Сағат көлем				Тапсырма
		дәріс	практика	семинар	СРС	
1.	«Оңалту көмегін ұйымдастыру. Педиатриядағы көпсалалы оңалту» модулі	18	54	54	54	180 сағат
1.1	Оңалтудың ұйымдастырушылық-әдістемелік негіздері. Қазақстан Республикасының халқына оңалту көмегін ұйымдастыру.	-	3	3	3	<ul style="list-style-type: none"> Оңалту медицинасының ұйымдастырушылық негіздерін зерттеу. Медициналық-әлеуметтік оңалтудың негізгі қағидаттарын меңгеру.
1.2	ҚР медициналық оңалту стандарты. Клиникалық оңалту хаттамалары.	-	3	3	3	<ul style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасының тұрғындарына медициналық-санитарлық көмек көрсету стандартын зерделеу. Жалпы ережелерді, терминологияны, құрылымды, негізгі бағыттарды зерттеу. Оңалту принциптерін меңгеру. Оңалтудың көлемі мен кезеңдері. Оңалту деңгейі. Оңалтудың үш негізгі саласын зерттеу: Неврология және нейрохирургия, кардиология және

						<p>кардиохирургия, ортопедия және травматология.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дәлелді медицина принциптерін меңгеру. • Клиникалық оңалту хаттамаларын зерттеу.
1.3	<p>Науқастың жағдайын клиникалық-функционалдық бағалау, оңалту әлеуетін және оңалту болжамын анықтау. Тіршілік әрекеті мен денсаулықтың жұмыс істеуінің, шектелулерінің халықаралық сыныптамасы (ЖХС).</p>	1	2	2	2	<ul style="list-style-type: none"> • Науқастың қарапайым функцияларының күйін бағалау. • Қозғалтқыш саласының бұзылуын анықтау әдістемесін меңгеру. • Жоғары кортикальды функциялар мен психиканың жай-күйін тексеру әдістемесін оқып, меңгеру. • Науқастың әлеуметтік-тұрмыстық белсенділігін анықтау. Науқастардың өмір сапасы. Оңалту әлеуетін және оңалту болжамын анықтаңыз. • Тіршілік әрекеті мен денсаулықтың жұмыс істеуінің, шектелулерінің халықаралық сыныптамасы (ЖХС). • ЖХС, бағалау әдістерін, мотор функцияларының бұзылуын, жоғары психикалық функцияларды, психоэмоционалды жағдайды, сөйлеуді, жазуды, гигиеналық дағдыларды, тұрмыстық дағдыларды және адам ағзасының жұмысының басқа аспектілерін игеру.
1.4	<p>Оңалту диагнозы. Негізгі оңалту құралдары. Оңалту аспектілері (модульдері): медициналық, әлеуметтік, психологиялық-педагогикалық, кәсіби-еңбек.</p>	1	2	2	2	<ul style="list-style-type: none"> • Клиникалық-функционалдық және оңалту диагноздарын қоюды үйрену. • Оңалту диагнозын тұжырымдау принциптерін меңгеру. • Оңалтудың мақсаты мен міндеттерін қою әдістемесін меңгеру. • Оңалтудың барлық аспектілерін зерттеу: медициналық оңалту, психологиялық-педагогикалық және еңбек (кәсіптік) оңалту, әлеуметтік бейімделу.

						<ul style="list-style-type: none"> • Оңалтудың үш аспектісіне тартылған мамандармен танысып, қаражатты игеру және оларды білу.
1.5	Көпсалалы оңалту принциптері.	1	3	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • Көпсалалы топтың (КСТ) жұмысын меңгеру. • Көпсалалы топ құру принциптерін түсіну. • КСТ құрамын анықтауды үйрену. • Оңалтудың мақсаты мен міндеттерін қою әдістемесін меңгеру. • КСТ пациентті командалық бағалау принциптерін зерттеу және меңгеру. КСТ үйлестірушісі туралы түсінік. • Науқастың оңалту картасын, пациенттің мейіргерлік күтім картасын толтыруды үйрену.
1.6	Оңалтуда қолданылатын халықаралық шкалалар мен тесттер.	1	3	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • Оңалтуда қолданылатын халықаралық тесттер мен шкалаларды оқып, меңгеру. • Қолдану көрсеткіштерін, шкала көмегімен науқастың жағдайының ауырлық деңгейін анықтау принциптерін меңгеру. • Ашфорттың спастикасын анықтау шкаласын, үлкен мотор функцияларын анықтау шкаласын: GMFM, GMFCS, функционалдық тәуелсіздік шкаласын-FIM, MACS, Barthel күнделікті өмірлік белсенділік шкаласын, мини - ментал тест-ММТ, Прехтл ШНПР және басқаларын тәжірибеде қолдануды үйрену.
1.7	Ми қан айналымының жіті бұзылуынан зардап шеккен балаларды оңалту (МҚАЖБ)	1	3	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • Осы аурулар тобының таралуы және осы мәселенің өзектілігі туралы әдебиеттермен танысыңыз. • Аурулардың осы тобының этиопатогенетикалық факторлары мен қауіп факторларын зерттеу. Анықтау, жіктеу, себептері, клиникасы, диагностикасы,

1.8	Омыртқа-жұлын жарақаттары мен аурулары бар балаларды оңалту.	1	3	3	3	<p>дифференциалды диагностикасы, лечение.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Балалардағы ауру топтарының ерекшеліктерін зерттеу. • Шектеулері бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтауды үйрену • тіршілік әрекеті, ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы.
1.9	Кардиологиялық патологиясы бар және жүрекке операция жасалғаннан кейінгі балаларды оңалту	1	2	2	2	<p>Тіршілік әрекетінің шектеулерінің ауырлығын, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуын анықтау, науқастың физикалық және психомоторлық дамуы мен жағдайындағы ауытқуларды анықтау әдістемесін үйрену.</p>
1.10	Онкологиялық науқастарды оңалту	1	2	2	2	<ul style="list-style-type: none"> • Пациенттерді тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау. • ЖХС ескере отырып, оңалту диагнозын қою алгоритмін қолдануды, тіршілік әрекеті шектелген, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттерді дифференциалды диагностикалау әдістерін қолдануды үйрену.
1.11	Тірек-қимыл аппаратының аурулары мен жарақаттары бар пациенттерді оңалту	1	2	2	2	<ul style="list-style-type: none"> • Тексеру кезінде алынған деректерді қорытындылау, ЖХС ескере отырып, оңалту диагнозын тұжырымдау және негіздеу және тіршілік әрекеті шектелген, ағзаның функциялары мен құрылымдары бұзылған

1.12	Ортопедиялық патологиясы бар науқастарды оңалту	1	2	2	2	<p>аталған аурулары бар пациенттерді зертханалық, аспаптық және клиникалық тексеру жоспарын жасау.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Деректер бойынша пациенттің бұзылған және сақталған функциялары мен құрылымдарының жай-күйі, оның тіршілік әрекетінің жай-күйі туралы қорытынды жасау ЖХС ескере отырып, жан-жақты зерттеу.
1.13	Церебральды сал ауруы және орталық және перифериялық жүйке жүйесінің перинаталдық зақымдануы бар балаларды оңалту	1	2	2	2	<ul style="list-style-type: none"> • Оңалту әлеуетін анықтау, ЖХС ескере отырып, оңалту диагнозын тұжырымдау. • Оңалту диагностикасы және оңалту әлеуеті негізінде оңалту мақсаттары мен міндеттерін бір күнге, аптаға, пациенттің бүкіл болу кезеңіне ЖХС ескере отырып тұжырымдау және негіздеу.
1.14	Кохлеарлық имплантациядан кейін мінез-құлық бұзылыстары, аутизмі бар пациенттерді оңалту	1	2	2	2	<ul style="list-style-type: none"> • Оңалту көмегін көрсетудің әртүрлі кезеңдеріндегі медициналық оңалту нәтижесіне байланысты оңалту мақсаттары мен міндеттерін түзету.
1.15	Жүйке жүйесінің жұқпалы-қабыну аурулары бар жүйке жүйесінің тамырлы зақымдануынан кейінгі балаларды оңалту.	1	2	2	2	<ul style="list-style-type: none"> • Оңалту әлеуетін ескере отырып, оның ішінде мүгедектігі бар адамдарды оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде тіршілік әрекеті шектелген, ағзаның функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттер үшін оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу. Ағзаның функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды және одан кейінгі тыныс-тіршілігін шектеуді, оның ішінде мүгедектігі бар адамдарды оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде жүргізу.
1.16	Ми мен жұлын жарақаттарынан кейінгі балаларды оңалту	1	2	2	2	

1.7	Спастикалық. Спастиканың оңалтуға әсері.	1	2	2	2	<p>Пациенттерде спастиканың пайда болуының негізгі себептерімен танысу.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Пациенттердің тонусын анықтауды, Ашфорт шкаласын, өзгертілген Ашфорт шкаласын қолдана отырып, спастиканың әртүрлі дәрежелерін анықтауды үйрену. Спастикалық дәрілік және дәрілік емес терапия мәселелерін зерттеу. • Спастиканы емдеуге арналған дәрі-дәрмектерді дәлелді медицина тұрғысынан зерттеу және игеру. Баламалар, артықшылықтар, кемшіліктер.
1.18	Балаларды оңалтудағы нейропсихологиялық диагностика және түзету	1	2	2	2	<ul style="list-style-type: none"> • Нейропсихологиялық диагностика және нейропсихологиялық оңалту туралы әдебиеттермен танысу. • Негізгі ұғымдарды, қолдану салаларын, даму тарихын, нейропсихологиялық диагностика жүргізу ерекшеліктерін және нейропсихологиялық түзету әдістерін зерделеу. • Балалардағы нейропсихологиялық диагностика әдістерін меңгеру. • ЖХС критерийлері мен домендерінің көмегімен нейропсихологиялық саладағы бұзылуларды бағалау, ЖХС критерийлерінде мақсаттар мен міндеттер қоя білу және оңалту әдістемесін таңдау.
1.19	Оңалтуда биологиялық кері байланысты қолдана отырып, роботталған кинезотерапия әдістері.	-	3	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • Роботталған кинезотерапияның негізгі түрлерімен, осы әдісті қолдану ерекшеліктерімен танысу. • Роботталған кинезотерапияның әртүрлі түрлерінің

						<p>жұмыс істеу және әсер ету принциптерін зерттеу: «Locomat», «Armeo», «Космос», «NAND Tutor», «Motomed» кешендері, Постурография және басқалар.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Роботталған кинезотерапияны тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді, артықшылықтары мен кемшіліктерін игеру. Оңалтудағы биологиялық кері байланыс (БКБ) әдістерін зерттеу және игеру: тірек-қимыл, психоэмоционалды, логотерапиялық әсер.
1.20	«Пациенттерді оңалтудағы ортездің рөлі»	-	2	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • Оңалтуда ортездік-ортопедиялық бұйымдармен және басқа да ОТҚ-мен (оңалту техникалық құралдары) танысу. • Оңалтудағы ортездеудің рөлі мен маңыздылығын зерттеу. • Ортезист мамандардың КСТ басқа мамандарымен өзара іс-қимылының мәнін меңгеру. • Оңалтуда ортездеуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді зерделеу.
1.21	Даму ерекшеліктері бар балаларды кешенді оңалтудағы түзету психологиялық-педагогикалық көмек (ТППК). Когнитивті функцияларды педагогикалық түзету	1	2	2	2	<ul style="list-style-type: none"> • ТППК ұйымдастырудың негізгі түрлерімен, нысандарымен және әдістерімен танысу, олардың кешенді оңалтудағы орны • ТППК диагностикалық әдістерді, онда қолданылатын шкалалар мен сынақтарды зерттеу және игеру. • Когнитивтік саладағы бұзылған функцияларды анықтау үшін АХЖ-10 және ЖХС қолдануды үйрену. • Оңалту әлеуетін анықтау, оңалту диагнозын қою және оңалтудың негізгі мақсаттары мен міндеттерін анықтау үшін ЖХС негізгі домендерін игеру, содан кейін оңалту әдістерін таңдау.

1.22	Кешенді оңалтудағы логопедияның рөлі. Сөйлеу бұзылыстарын диагностикалау және түзету	1	2	2	2	<ul style="list-style-type: none"> • Логопедиялық көмекті ұйымдастырудың негізгі түрлерімен, нысандарымен және әдістерімен танысу, оның кешенді оңалтудағы орны • Зақымданудың локализациясына, пайда болу себептеріне байланысты сөйлеу бұзылыстарының негізгі түрлерін диагностикалауды үйрену. Логопедиядағы диагностикалық әдістерді, онда қолданылатын шкалалар мен сынақтарды зерттеп, меңгеру. • Сөйлеу саласындағы бұзылған функцияларды анықтау үшін АХЖ-10 және ЖХС қолдануды үйрену. • Оңалту әлеуетін анықтау, оңалту диагнозын қою және оңалтудың негізгі мақсаттары мен міндеттерін анықтау үшін ЖХС негізгі домендерін игеру, содан кейін оларды түзету үшін оңалту әдістерін таңдау.
1.23	Монтессори-терапия, ойын терапиясы, музыкалық терапия, агротерапия әдістерімен даму ерекшеліктері бар балалардың психоэмоционалды саласын диагностикалау және түзету	-	2	2	2	<ul style="list-style-type: none"> • Түзету мамандарының жұмысымен танысу: ойын терапеві, музыка терапеві, Монтессори мұғалімі, агротерапевт және т. б. • Мамандар қолданатын психоэмоционалды әсер ету мен түзетудің негізгі әдістерін зерттеу. • Даму ерекшеліктері бар балаларда психоэмоционалды салада түзету әдістерін тануды және уақтылы тағайындауды үйрену.
	№1 аралық бақылау		1			ауызша сауалнама, ситуациялық есептерді шешу.
2.	«Емдік дене шынықтыру: кинезотерапия, PNF терапиясы, гидрокинезотерапия, роботталған кинезотерапия» модулі	12	36	36	36	120 сағат

2.1	<p>Медициналық оңалтудағы емдік дене шынықтырудың заманауи тәсілдері. Кезеңді түзету. Церебральды сал ауруы, түрлері. Позальк-тоникалық рефлексстер. Пирамидалық және экстрапирамидалық жолдар, бұзылу белгілері. Церебральды табиғаттың моторлық бұзылыстары. Емдік дене шынықтыру сабақтарының ерекшеліктері.</p>	1	3	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • ЕДШ міндеттерімен, заманауи әдістерімен, принциптерімен және режимдерімен танысу • Балалардың моторлық даму кезеңдерін және кезең-кезеңмен түзету әдістерін меңгеру. • Мотор дамуының әр кезеңіне арналған жаттығуларды таңдауды үйрену. Бейімделетін дене шынықтыру принциптерімен танысу. • Пациенттерге өзін-өзі күту дағдыларын үйрену және үйрету: киіну және шешіну, тамақтандыру, дәретхана, бұлшықет тонусы жоғары және төмен баланы дұрыс ұстау принциптері. • Қозғалыс пен оңалтудың көмекші құралдарын таңдауды үйрену. • Церебральды сал ауруының анықтамасын, этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникасын, диагностикасын және дифференциалды диагнозын зерттеу және меңгеру • Өмірлік шектеулердің, функциялар мен құрылымдардың бұзылуының ауырлығын анықтауға, физикалық және психомоторлық дамудағы ауытқуларды және процессоры бар науқастың жағдайын анықтауға үйрету. • Тексеру кезінде алынған деректерді қорытындылау, ЖХС ескере отырып, оңалту диагнозын қалыптастыру және негіздеу және тіршілік әрекеті шектеулері, ағзаның функциялары мен
-----	---	---	---	---	---	---

						<p>құрылымдарының бұзылуы ЦП бар пациенттерге ЕДШ жүргізу жоспарын жасау.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оңалту әлеуетін анықтауды, ЖХС ескере отырып, оңалту диагнозын тұжырымдауды үйрену. • Оңалту диагнозы және ЦП бар пациенттердің оңалту әлеуеті негізінде кинезотерапия бойынша оңалту мақсаттары мен міндеттерін тұжырымдау және негіздеу
2.2	Халықаралық таразылар. GMFCS, GMFM. Гониометрия, гониометрияны жүргізу ережелері.	1	3	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • GMFCS, GMFM халықаралық шкалаларын оқып, меңгеру. Тіршілік әрекетінің шектеулері, ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттер үшін осы мектептерді таңдау әдістері мен алгоритмін меңгеру. • GMFCS, GMFM шкаласының нәтижелерін түсіндіруді, анықталған деректерді бағалауды, пациенттерді шкала деңгейлері бойынша жіктеуді үйрену. • Гониометрияны жүргізу әдістемесін меңгеру, нөлдік меридиан бойынша бастапқы позицияны анықтау • Қол гониометриясын: иық, шынтақ, білек буындарына және аяқтың гониометриясын: жамбас, тізе және тобық буындарына қалай жасау керектігін үйрету. • Гониометрия кезінде буындардағы бұрыштар мен қозғалыс көлемінің қалыпты көрсеткіштерін зерттеу және игеру.

2.3	Жүйке жүйесінің аурулары мен зақымдануларына арналған емдік дене шынықтыру (омыртқа жарақаттары). Жүйке жүйесінің аурулары мен зақымдануларына арналған емдік дене шынықтыру (инсульт)	1	3	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • Омыртқа бағанасы мен жұлынның зақымдануы мен инсульттің жіктелуімен, клиникасымен, диагностикалау және дифференциалды диагностикалау мәселелерімен танысу. • Шектеулердің ауырлығын анықтауды үйрену омыртқа мен жұлынның травматикалық зақымдануы және инсультпен ауыратын науқастарда тіршілік әрекетінің бұзылуы, функциялары мен құрылымдарының бұзылуы. • Негізгі бақылау нүктелері бойынша сезімталдықты анықтау әдістемесін меңгеру. • 10 миотома бойынша мотор функцияларын тексеруді үйрену, бұлшықет күшін 5 баллдық шкала бойынша анықтау. • Тексеру кезінде алынған деректерді қорытындылау, ЖХС ескере отырып, оңалту диагностикасын тұжырымдау және негіздеу және омыртқа мен жұлынның травматикалық зақымдануы бар және инсультпен ауыратын, өмірлік белсенділігі шектелген, ағзаның функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттерде ЕДШ жүргізу жоспарын жасау. • Оңалту әлеуетін анықтауды, ЖХС ескере отырып, оңалту диагнозын тұжырымдауды үйрену. • Кинезитерапия бойынша оңалту мақсаттары мен міндеттерін, ауру мен
-----	--	---	---	---	---	---

						жарақаттың кезеңдеріндегі пациенттердегі диагнозы мен әлеуеті әдістемелерді тұжырымдау негіздеу. әртүрлі оңалту оңалту негізінде және
2.4	PNF терапиясының элементтері. Ұғымдар. Принциптері. Әдістемелер.	1	3	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • PNF-терапия әдісімен, колдану принциптері, әдістері туралы танысу • PNF терапиясының негізгі процедураларын меңгеру. • Пациенттердегі оңалту диагнозы мен оңалту әлеуеті негізінде PNF терапиясының оңалту мақсаттары мен міндеттерін тұжырымдауды және негіздеуді үйрену. • PNF-терапия бойынша жаттығулар жүргізу әдістерін меңгеру
2.5	Ортопедиялық аурулардағы емдік дене шынықтыру	1	3	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • Жалпы ортопедиялық аурулардың (сколиоз, аяқтың деформациясы, жалпақ табан, остеоартрит, тірек-қимыл аппаратының) жіктелуімен, клиникалық көрінісімен, диагностикалау және дифференциалды диагностикалау әдістерімен танысу. • Тесттер мен шкалалар арқылы ортопедиялық патологиясы бар науқастарда тіршілік әрекетінің шектеулерінің, функциялар мен құрылымдардың бұзылуының ауырлығын анықтауға үйрену. • 10 миотом бойынша қозғалыс функцияларын тестілеу, 5 балдық шкала бойынша бұлшықет күшін анықтау әдістемесін меңгеру.

						<ul style="list-style-type: none"> • Тексеру кезінде алынған деректерді қорытындылау, ЖХС ескере отырып, оңалту диагнозын тұжырымдау және негіздеу және тіршілік әрекеті шектеулері, ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттерге ЕДШ жүргізу жоспарын жасау. • Оңалту әлеуетін анықтауды үйрену. • Кинезотерапия бойынша оңалту мақсаттары мен міндеттерін, ортопедиялық патологиясы бар пациенттердегі оңалту диагнозы мен оңалту әлеуеті негізінде әдістемелерді тұжырымдау және негіздеу принциптерін меңгеру.
2.6	Оңалтудағы диагностиканың инновациялық әдістері. Оңалтуда Войта диагностикасын қолдану.	1	3	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • Войта - диагностика әдісімен, оны қолдану принциптері туралы танысу. • Онтогенезді және қалыпты даму критерийлерін, ұрықтың және босанғаннан кейінгі моториканы, триместрлер бойынша өмірдің бірінші жылының мінсіз моторлық дамуын зерттеу. • Баланың позицияларға 7 реакциясын анықтауды үйрену. • Войта-диагностиканың негізгі процедураларын меңгеру.
2.7	Войта терапияның элементтері бар ЕДШ. Әдістің мәні. Терапиялық әсер ету принциптері. бұғатталған қозғалыстарды белсендендіру механизмі.	1	3	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • Войта терапияны енгізу әдісінің мәнін, терапиялық әсер ету принциптерін зерттеу • Войта терапиясының қозғалтқыш кешендерін және Войта терапиясының

	Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Өткізу принципі.					<p>әсер ету салаларын зерттеу және игеру.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Войта терапиясының көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін анықтауды үйрену. • Войта-терапия кезінде аймақтар мен комбинациялардың, басу нүктелерінің дұрыс жүргізілуін, табылуын, войта-терапия жүргізу кезінде пациенттің орналасу принциптерін меңгеру. • Терминологияны латын тілінде үйрену. • Войта терапиясында емдік әсерге қол жеткізу нәтижелерін дұрыс бағалауды үйрену
2.8	Балалардағы жүрек-қан тамыр жүйесі ауруларына арналған ЕДШ	1	3	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • Жүрек-тамыр жүйесі ауруларының жіктелуімен, клиникалық көрінісімен, диагностика әдістемесімен және дифференциалды диагностикасымен танысу. • Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар науқастарда тіршілік әрекетінің шектеулерінің, функциялары мен құрылымдарының бұзылуының ауырлығын анықтауға үйрену. • Әр түрлі тәуекел топтары бойынша ЕДШ көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін және жүрек-тамыр жүйесі ауруларындағы ЕДШ көлемі бойынша зерделеу. • Тексеру кезінде алынған деректерді қорытындылау, ЕДШ ескере отырып, оңалту диагнозын тұжырымдау және негіздеу және өмір сүру шектеулері бар жүрек-қан тамырлары аурулары бар науқастарда жаттығу

						<p>терапиясын жүргізу жоспарын құру.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кинезотерапия бойынша оңалту мақсаттары мен міндеттерін, оңалту диагнозы негізінде әдістемелерді тұжырымдауды және негіздеуді үйрену.
2.9	Бір жастағы балалардың сенсомоторлы дамуы.	1	3	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • Терминологиямен танысу, сенсомоторлы даму терминінің негізін білдіретінін білу. • Сенсорлық дамуды не дамытатынын зерттеу. • Сенсорлық жүйенің не беретінін игеру • Сезім мүшелері мен сенсорлық жүйенің (анализаторлардың) анатомиялық-физиологиялық сипаттамаларын зерттеу. • Балалардың сенсоримоторлы дамуының жас ерекшеліктерін ажырата білуді үйрену. • «Сенсорлық ойындар» ұғымымен, оның мазмұнымен танысу.
2.10	Бобат терапиясы. Даму кезеңдері, әдістемені қолдану саласы. Терапияның негізгі ережелері мен принциптері. Бобат терапия элементтері бар ЕДШ. Постуральды бақылау. Негізгі нүктелер. Бобат терапиясының мақсаты мен принциптері.	1	3	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • Бобат терапия әдісінің мәнін, емдік әсер ету принциптерін зерттеу және игеру • Бобат терапиясында мақсат қоюды үйрену, Бобат терапиясы тұжырымдамасының принциптерін және Бобат терапиясының әсер ету саласын, Войта терапиясынан айырмашылығы. • Бобат терапиясының көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін зерттеу. • Бобат-терапияны өткізудің дұрыстығын, негізгі нүктелерді игеру.

						<ul style="list-style-type: none"> • Бобат терапиясынан кейін күтілетін нәтижелерді дұрыс бағалауды және анықтауды үйрену.
2.11	<p>ЕДШ аппаратурасы мен жабдығы, оны қолдану және пайдалану мүмкіндіктері, онымен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік техникасы.</p> <p>Оңалтудағы инновациялық технологиялар-роботталған механотерапия. Экзоскелеттер.</p>	1	3	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • Механотерапияға, аппараттық кинезотерапияға, роботты кинезотерапияға арналған жабдықтармен (қарапайым және заманауи жабдықтар) танысу. • Механотерапияның әртүрлі жабдықтарында кинезотерапия жүргізу әдістемесін меңгеру. • Роботты кинезотерапияны, БКБ, экзоскелеттері бар жабдықты қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді зерттеу және игеру. • Әсер ету механизмін, роботты жабдықтарда, экзоскелеттерде кинезотерапия жүргізу кезінде күтілетін нәтижелерді зерттеу.
2.12	Балалардағы тыныс алу органдарының аурулары кезіндегі ЕДШ	1	2	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • Тыныс алу жүйесі ауруларының жіктелуімен, клиникалық көрінісімен, диагностика әдістерімен және дифференциалды диагностикасымен танысу. • Тыныс алу жүйесінің аурулары бар науқастарда өмірлік шектеулердің, функциялар мен құрылымдардың бұзылуының ауырлығын анықтауға үйрену. • Әр түрлі тәуекел топтарына және тыныс алу жүйесінің ауруларындағы жаттығу терапиясының көлеміне сәйкес ЕДШ бойынша көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді зерделеу және игеру. • Тексеру кезінде алынған деректерді қорытындылау,

						<p>ЖХС ескере отырып, оңалту диагнозын тұжырымдау және негіздеу және тыныс алу жүйесі аурулары бар, тіршілік әрекеті шектелген, ағзаның функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттерде ЕДШ жүргізу жоспарын жасау.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оңалту әлеуетін анықтауды, ЕДШ ескере отырып, оңалту диагнозын тұжырымдауды үйрену. • Кинезотерапия бойынша оңалту мақсаттары мен міндеттерін, аурудың әртүрлі кезеңдеріндегі пациенттердегі оңалту диагнозы мен оңалту әлеуеті негізінде әдістемелерді тұжырымдау және негіздеу.
	№2 аралық бақылау		1			ауызша сауалнама, ситуациялық есептерді шешу.
3.	«Физиотерапия және курортология. Балаларда физиотерапияны қолдану ерекшеліктері модулі	9	27	27	27	90 сағат
3.1	Қазақстанда физиотерапиялық қызметті ұйымдастыру мәселелері. Физикалық факторлардың әсер ету механизмі туралы заманауи идеялар. Емдік физикалық факторларды профилактикалық қолдану	1	2	2	2	<ul style="list-style-type: none"> • Физиотерапияның негізгі ұғымдарымен, жіктелуімен артықшылықтарымен, емдік қолдану принциптерімен, физиотерапиялық әдістердің әсер ету механизмімен танысу. • Ұйымдастыру туралы әдеби деректерді зерттеу физиотерапиялық- көмек және санаторий-курорттық емдеу. • Физиопрфилактика, сауықтыру әдістері, профилактикалық типтегі мекемелер ұғымдарын зерттеу

3.2	Электр тогын емдік қолдану	1	3	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • Физика-химиялық негіздерді, әдістемелерді, көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді, терапиялық әсер ету механизмін зерделеу және меңгеру: • Тұрақты токпен электротерапия, гальванизация, дәрілік электрофорез. • Импульстік терапия, транс-краниальды электростимуляция, диадинамотерапия. • Төмен жиілікті электротерапия, амплипульстерапия, интерференцтерапия. • Орташа жиілікті электротерапия, дарсонвализация, ультратонтерапия. • Электр өрісі, • франклинизация, ультра жоғары жиілікті терапия. Магнит өрісін, импульсті, төмен жиілікті, жоғары жиілікті магнитотерапияны емдік қолдануды зерттеу және игеру. • Қолдану әдістемесімен, ультра жоғары жиілікті электротерапияның көрсеткіштерімен және қарсы көрсеткіштерімен танысу.
3.3	Оптикалық сәулеленуді емдік қолдану Механикалық факторларды емдік қолдану	1	2	2	2	<p>Физика-химиялық негіздерді, әдістемелерді, көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді, терапевтік механизмді зерттеу және игеру келесі физиотерапия әдістерінің әсері:</p> <p>Инфрақызыл сәулелену. Хромотерапия, селективті емес және селективті хромотерапия, Ультракүлгін сәулелену, ұзын толқынды сәулелену, Пува-терапиясы.</p>

						<p>Лазерлік терапия, төмен қарқынды және жоғары қарқынды лазерлік терапия, фотодинамикалық терапия.</p> <p>Ультрадыбыстық терапия.</p> <p>Дәрілік ультрафонофорез.</p> <p>Вибротерапия. Вибровакуум терапиясы. Емдік массаж.</p> <p>Нормобариялық гипокситерапия.</p> <p>Оксигенобаротерапия.</p> <p>Аэроионотерапия. Аэрозоль терапиясы. Галоаэрозоль терапиясы. Аромафитотерапия.</p> <p>Спелеотерапия. Гелиотерапия.</p> <p>Талассотерапия.</p>
3.4	Сумен емдеу Термотерапия	1	2	2	2	<p>Физиотерапияның келесі әдістерінің физика-химиялық негіздерін, әдістемелерін, көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдерін, терапевтік әсер ету механизмін зерделеу және меңгеру:</p> <p>* Гидротерапия, душ, ванна.</p> <p>* Бальнеотерапия, минералды сулардың сипаттамасы, минералды ванналар, минералды газ ванналары, ауыз су минералды сулармен емдеу.</p> <p>* Жылу терапиясы, парафин терапиясы, озокерит терапиясы.</p> <p>Пелоидотерапия, емдік балшықтардың сипаттамасы және жіктелуі.</p> <p>• Криотерапия, жергілікті криотерапия, жалпы криотерапия.</p>
3.5	Ішкі ағзалардың ауруларына арналған физиотерапия.	1	2	2	2	<ul style="list-style-type: none"> • Жүрек-тамыр жүйесі ауруларында физиотерапия әдістерін үйрену және меңгеру. Аурулардың негізгі синдромдары. Физиологияның міндеттері мен әдістері. Қарсы көрсеткіштер. Курорттық емдеу. • Тыныс алу жүйесінің аурулары үшін физиотерапия әдістерін зерттеу. Аурудың негізгі синдромдары.

						<p>Физиотерапияның міндеттері мен әдістері. Қарсы көрсеткіштер. Курорттық емдеу.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ас қорыту аурулары үшін физиотерапия әдістерін тағайындауды үйрену. Аурудың негізгі синдромдары. Физиотерапияның міндеттері мен әдістері. Қарсы көрсеткіштер. Курорттық емдеу. • Бүйрек және зәр шығару жолдарының аурулары үшін физиотерапия әдістерін меңгеру. Аурудың негізгі синдромдары. Физиотерапияның міндеттері мен әдістері. Қарсы көрсеткіштер. Курорттық емдеу. • Эндокриндік жүйе мен зат алмасу ауруларында физиотерапия әдістерін зерттеу және меңгеру. Аурудың негізгі синдромдары. Физиотерапияның міндеттері мен әдістері. Қарсы көрсеткіштер. Курорттық емдеу.
3.6	Жүйке жүйесі ауруларына арналған физиотерапия	1	2	2	2	<ul style="list-style-type: none"> • Ми аурулары үшін физиотерапия әдістерін үйрену, меңгеру және тағайындай білу. • Жұлын аурулары үшін физиотерапия әдістерін меңгеру. • Перифериялық жүйке жүйесінің ауруларында физиотерапия әдістерін үйрену және меңгеру. • Невроздар мен неврастениялық жағдайлар үшін физиотерапия әдістерін тағайындауды үйрену. • Аурулардың негізгі синдромдарын зерттеу.

						Физиотерапияның міндеттері мен әдістері. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Курорттық емдеу.
3.7	Тірек-қимыл аппараты ауруларына арналған физиотерапия	1	2	2	2	<ul style="list-style-type: none"> • Буын, омыртқа және дәнекер тін ауруларында физиотерапия әдістерін үйрену және меңгеру. • Аурудың негізгі синдромдарын зерттеу. Физиотерапияның міндеттері мен әдістері. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Курорттық емдеу.
3.8	Курорттық істің мәні мен міндеттері. Қазақстан Республикасында курорттық істі ұйымдастыру мәселелері. Қазақстанның негізгі курорттық аймақтары.	-	2	2	2	<ul style="list-style-type: none"> • Курортологиядағы тақырып пен негізгі ұғымдар туралы әдеби мәліметтермен танысу. • Халыққа қызмет көрсету саласындағы санаторий-курорттық кешеннің орны мен рөлін зерделеу және игеру. Курорттық істің басқа қызмет түрлерімен байланысы. • Курорттық факторларды зерттеу: тұжырымдамасы, жіктелуі, емдік және сауықтыру мақсатында пайдалану мүмкіндіктері. • Емдік және сауықтыру туризмімен, курорттардың негізгі түрлерімен танысу
3.9	Курорттардың жіктелуі. Курорттық емдеудің теориялық негіздері. Курорттық медицина негіздері. Курорттық істің рекреациялық негіздері. Климатология және ландшафттық рекреология негіздері	1	2	2	2	<ul style="list-style-type: none"> • Денсаулық сақтау саласы туралы түсінікпен танысу. • Медициналық көмек көрсетудің кезеңділігін зерделеу. • Ағзаның қоршаған ортамен өзара әрекеттесу негіздерін меңгеру. • Денсаулық пен аурудың биоәлеуметтік аспектілерін зерттеу. • Халықтың әртүрлі топтарының санаторий-курорттық сауықтыру

						<p>қажеттіліктерін бағалауды үйрену.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Заманауи курорттық медицинаның мәні мен құрамын зерттеу. Рекреация туралы түсінік. Бос уақыт және демалыс. Рекреациялық кеңістік. Рекреациялық қызметтің жіктелуі және құрылымдық ерекшеліктері. • Климаттық терапияның түсініктері мен міндеттерін игеру. Климаттық факторлар. Климат пен ауа-райының түрлері және олардың адам ағзасына әсері. Негізгі табиғи аймақтардың климатының медициналық сипаттамасы. Климаттық терапияның негізгі түрлері
3.10	Емдік минералды сулар. Курорттық тәжірибеде балшықпен емдеу	1	2	2	2	<ul style="list-style-type: none"> • Бальнеологияның анықтамасы мен негізгі ұғымдарын оқып, меңгеру. Бальнеологияның даму тарихы. Бальнеологиялық емдеудің негізгі әдістері. • Емдік балшықтардың түрлерімен танысу. Балшықпен емдеудің дамуын, емдік балшықтардың адам ағзасына сауықтыру әсерінің ерекшеліктерін, балшықпен емдеу әдістерін зерттеу. • Әр түрлі курорттарда қолданылатын емдік факторларды зерттеу және игеру. • Курорттық факторлардың адам ағзасына емдік әсер ету механизмін игеру. • Балалардағы курорттық емдеудің ерекшеліктерін зерттеу.

3.11	Преформацияланған және сирек емдік курорттық факторлар. Курорттық диеталық терапия. Сауықтырудың белсенді түрлері	-	1	2	2	<ul style="list-style-type: none"> - Үйрену және игеру, білу және іс жүзінде қолдана білу: * Санаторий-курорттық қызмет көрсетудегі физиотерапия әдістері. * Дененің физикалық факторлармен өзара әрекеттесу негіздері. Курорттық емдеу тәжірибесінде қолданылатын жасанды физикалық факторлар. * Сирек және дәстүрлі емес емдеу әдістерін қолдану. * Санаторий-курорттық тамақтануды ұйымдастыру тәсілдерінің эволюциясы. * Курорттарда емдік тамақтануды ұйымдастыру негіздері. * Белсенді демалыс және сауықтыру түрлерінің сипаттамасы. * Курорттардағы негізгі қозғалыс режимдері. - Спорттық-сауықтыру базасының жұмыстарымен танысу.
3.12	Ішкі ағзалардың аурулары, жүйке жүйесінің зақымдануы кезінде санаторий-курорттық емдеу принциптері.	-	2	2	2	<ul style="list-style-type: none"> - Зерттеу және игеру: Ішкі ағзалар мен жүйке жүйесінің ауруларын емдеуге арналған негізгі курорттық факторлар. Олардың сипаттамасы. • Ішкі ағзалар мен жүйке жүйесінің аурулары кезінде санаторий-курорттық емдеуге жіберуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. <ul style="list-style-type: none"> • Балалық шақта және егде жастағы адамдарда курорттық емдеудің принциптері мен ерекшеліктері.
3.13	Тірек-қимыл аппаратының аурулары кезінде санаторий-курорттық емдеу принциптері.	-	2	2	2	<ul style="list-style-type: none"> - Зерттеу және игеру: *Тірек-қимыл аппаратының ауруларын емдеу үшін қолданылатын негізгі курорттық факторлар. Олардың сипаттамасы. *Санаторий-курорттық емдеуге жіберуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.

						<ul style="list-style-type: none"> • Педиатрия мен егде жастағы адамдарда курорттық емдеудің принциптері мен ерекшеліктері.
	№3 аралық бақылау		1			ауызша сауалнама, ситуациялық есептерді шешу.
4.	«Эрготерапия» модулі	6	18	18	18	60 сағат
4.1	<p>Эрготерапия. Эрготерапияның даму тарихы. Пациенттерді оңалтудағы эрготерапияның рөлі. Эрготерапевт қызметін ұйымдастыру принциптері. Пациенттерді оңалтудағы көпсалалы тәсіл. Көпсалалы топта (КСТ) жұмыс істеу. Эрготерапевтік тексеру ұғымы, науқастың нозологияға (жасына байланысты) функциясының бұзылуын бағалау.</p>	1	3	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • Эрготерапия ұғымымен танысу. Эрготерапияның мақсаттары мен міндеттерін, пациенттерді оңалтудағы Эрготерапияның рөлін білу. • Пациенттерді оңалтудағы көпсалалы топтың тәсіл ұғымымен танысу, мультидисциплинарлық топтың құрамын зерделеу. • Сұрақтарға жауап дайындау: эрготерапевтік тексеру не үшін жүргізіледі? Зерттеудің мақсаты, міндеттері? • Эрготерапевттің бастапқы парағын толтырыңыз.
4.2	<p>Әлеуметтік-тұрмыстық бейімделу. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын үйрету (киіну, шешіну және т.б.). Церебральды параличпен ауыратын балаларға арналған көмекші құралдар мен құрылғыларды таңдау. Дұрыс орналастыру</p>	1	3	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • Әлеуметтік-тұрмыстық оңалту ұғымымен танысу. • Церебральды параличпен ауыратын балаларға арналған көмекші құралдар мен құрылғыларды таңдауды зерттеу. • Пациенттерді дұрыс орналастыруды үйрену. • Церебральды параличпен ауыратын балаларға арналған тұрмыстық бейімделудің ерекшеліктерін атаңыз • Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларының ерекшеліктерін анықтаңыз. • Церебральды параличпен ауыратын балаларға арналған көмекші құралдарды таңдау ерекшеліктерін анықтау • Дұрыс орналасу ережелерін (Бобат

						терапиясының элементтері), арнайы орындықтарды қолдануды үйреніңіз
4.3	<p>Дисфагия ұғымы. Дисфагияның жіктелуі. Дисфагияға арналған зерттеу түрлері. Шайнау жұтылу әрекетін жақсарту әдістері. PNF терапиясын қолдана отырып, логопедиялық массаж элементтерімен кинезотерапия. Тамақтандыру кезінде маңызды ұсыныстар: «нимблер» арқылы шайнауға, жұтуға үйрету; тамақтандыру кезінде дұрыс орналасу.</p>	1	3	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • Дисфагия ұғымын, дисфагияның жіктелуін зерттеу және игеру. • Жұтылу, шайнау мүшелерінің қысқаша анатомиясы мен физиологиясын зерттеу. • Шайнау, жұту әрекеттерін жақсарту әдістерін меңгеру. • PNF терапиясын қолдана отырып, логопедиялық массаж элементтерімен кинезотерапияны қолдануды үйренеді. • Науқасты тамақтандыру кезінде дұрыс орналастыруды үйрену.
4.4	<p>Эрготерапиядағы инновациялық әдістер: функционалды шектеу әдісі – «Таубе» жеңі, «Айна терапиясы» әдісі, сенсорлық интеграция әдісі, механотерапия.</p>	1	3	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • Функционалды шектеу әдісін үйрену – «Таубе» жеңі, оны іс жүзінде қолдануды үйренеді. • «Айна терапиясы» әдісін үйрену оны іс жүзінде қолдануды үйренеді. • Сенсорлық интеграция, механотерапия әдісін меңгеру, оны іс жүзінде қолдануды үйрену
4.5	<p>Перфетти әдісі. Эрготерапияда PNF терапия элементтерін қолдану.</p>	1	3	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • Перфетти әдістерінің элементтерін, PNF терапиясын үйрену және меңгеру. • Әдістеме элементтерін практикада қолдануды үйрену.
4.6	<p>Аутизм, түсінігі, жіктелуі, клиникалық белгілері. Аутизм спектріндегі пациенттермен жұмыс істеу кезіндегі эрготерапияның маңызы. АВА әдістемесі. PECS-баламалы байланыс әдісі ретінде.</p>	1	2	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • Аутизм ұғымын, жіктелуін, клиникалық белгілерін зерттеу. • АВА терапия әдістерін қолдануды үйрену. Сабақты өткізу кезінде PECS карталарын қолдануды үйрену. • Әлеуметтік тұрмыстық оңалтуды (ӨТО) зерделеу. Пациенттерг әлеуметтік

						тұрмыстық оңалтуды дағдыларын қолдануды үйренеді. • Пациенттерді дұрыс орналастыруды үйрену.
	№4 аралық бақылау		1			ауызша сауалнама, ситуациялық есептерді шешу. тестілеу
	Барлығы:	45	135	135	135	
	Қорытынды:	450 сағат				

Тыңдаушылардың оқу жетістіктерін бағалау

Бақылау түрі	Бағалау әдістері
Ағымдағы	Ситуациялық есептерді шешу, тестілеу, тікелей бақылау
Аралық	Әр модульді/бөлімді/пәнді аяқтағаннан кейін білім мен дағдыларды бағалау: ауызша сауалнама, ситуациялық есептерді шешу, тест сұрақтары Қорытынды аттестаттауға жіберу.
Қорытынды	Бірінші кезең-тестілеу сұрақтары арқылы автоматтандырылған компьютерлік тестілеу арқылы мәлімделген мамандық бойынша білімді бағалау. Екінші кезең-дағдыларды орындау арқылы, оның ішінде ситуациялық тапсырмаларды қолдану арқылы бағалау.

Тыңдаушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың балдық-рейтингтік әріптік жүйесі

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Ұпайлардың сандық баламасы	%мазмұны	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	Қанағаттанарлық
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	
F	0	0-49	Қанағаттанарлықсыз

Ұсынылатын әдебиеттер:

Негізгі

1. Пономаренко Г.Н. Медицинская реабилитация: руководство к практическим занятиям. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2023. – 368с.

2. В. А. Елифанов, А. В. Елифанов. Лечебная физическая культура: учебное пособие — 3-е изд., перераб.и доп. (по специальностям 31.05.01 «Лечебное дело» и 31.05.02 «Педиатрия»). ГЭОТАР-Медиа, 2017. – 656с.
3. Национальное руководство. Физическая и реабилитационная медицина. Краткое издание (Серия «Национальные руководства»). Под ред. Г.Н. Пономаренко. ГЭОТАР-Медиа, 2023. – 912с.
4. Банди А., Мюррей Э., Лейн Ш.// Сенсорная интеграция. Теория и практика // Теревинф, 2018, 768 с.
5. Дайан П.Д., Шэрон А.Г. // Эрготерапия физических дисфункций // Wolters Kluwer Health; 8-е издание, 2019, 1120 с.
6. Джейн К. // Введение в трудотерапию //Мосби, 2017, 268 с.
7. Косински К. Эрготерапия для детей с аутизмом// Рама Пабблишинг. 2021, 192 с.
8. Мальцева М.Н., Ванчакова Н.П., Мельникова Е.В., Шмонин А.А.// Введение в эрготерапию// Авторский тираж, 2020,231с.
9. [Marjorie E Scaffa](#), [S. Maggie Reitz](#). // Occupational Therapy in Community and Population Health Practice //F.A. Davis, 2020, 684 с.
10. Боголюбов В. М. Физиотерапия и курортология. в 3-х томах., 2022г.,312с.

Қосымша

1. Нейрореабилитация: Учебное пособие для ВУЗов / Под ред. В.М. Шкловского. – М.: Юрайт. 2022. – 402с.
2. Левченко И.Ю., Волковская Т.Н., Ковалева Г.А. Психологическая помощь в специальном образовании: учебник. М.: Инфра-М, 2018. 314 с.
3. Ivenskih I.V., Sorokoumova S.N., Suvorova O.V. Professional readiness of future teachers to work with students with disabilities and disabilities in an inclusive practice. Vestnik Mininskogo universiteta, 2018, no. 1, p. 12. (In Russ.).
4. Kaz'min A.M. Participation: theoretical aspects and assessment in the practice of early assistance. Klinicheskaya i special'naya psihologiya, 2015, vol. 4, no. 2, pp. 115-127. (In Russ.) Correctional pedagogy Vestnik of Minin University. 2021. Volume 9, no. 2
5. Prihod'ko O.G. i dr. System of early comprehensive care for children with disabilities and their parents. Moscow, Paradigma Publ., 2018. 377 p. Series "Early development and correction".(In Russ.).
6. Sorokoumova S.N. i dr. Actual problems of psychology and pedagogy in the modern educational space: a collective monograph. Nizhny Novgorod, Nacional'nyj issledovatel'skij Nizhegorodskij gosudarstvennyj universitet im. N.I. Lobachevskogo Publ., 2020. 222 p. (In Russ.).
7. Айрес Э. // Ребенок и сенсорная интеграция. Понимание скрытых проблем развития // Теревинф, 2017, 272 с.

8. Епифанов В.А., Епифанов А.В. //Лечебная физическая культура 4-е издание, дополненное// ГЭОТАР-Медиа, 2020. – 704 с.

9. Энни М., Джилл К.// Терапия, вызванная ограничением движения: как организовать и проводить. Практическое руководство. Перевод под ред. Проф. Сафина Ш.М. // Великобритания: Harrisontraining, 2017, 82 с.

Интернет-ресурстары

1.Приказ МЗ РК № 65 от 7 апреля 2023 г. «Стандарт медицинской реабилитации в РК»

<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2300032263/history>

2. Приказ № 116 от 7 октября 2020 г. «Правила оказания медицинской реабилитации»

<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2000021381/history>

3.Сайт клинических протоколов МЗ РК

<https://diseases.medelement.com/>

1. Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 4 мая 2020 года №175 «Об утверждении Правил разработки, согласования и утверждения образовательных программ курсов повышения квалификации педагогов» <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2000020567>

2. Проекты отраслевой рамки квалификаций (ОРК) и профессиональных стандартов (ПС) в области здравоохранения: <http://www.rcrz.kz/index.php/ru/2017-03-12-10-51-13/ork-i-profstandarty>

Білім беру ресурстарына қойылатын талаптар:

1. Білім беру бағдарламасы (БББ);

2. Кадрлық қамтамасыз етуге қойылатын біліктілік талаптары (Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы);

3. Клиникалық базаның болуы (Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-304/2020 бұйрығы).

4. Мазмұны-оқу материалының сапасын, жеткіліктілігін және пысықталуын анықтайды

5. Мультимедиялық-ақпаратты ұсыну формаларының сапасын анықтайтын қасиет

6. Интерактивтілік-өзара әрекеттесудің сипаты мен дәрежесін анықтайтын қасиет

7. Модификация-мазмұнға өзгерістер енгізу мүмкіндігін анықтайтын қасиет. оқу-әдістемелік қамтамасыз ету:

- білім беру бағдарламасы, дәрістер, слайд-презентациялар;

- бақылау-өлшеу құралдары (алдын – ала тесттер, ситуациялық тапсырмалар);

- клиникалық базалар: тыңдаушының негізгі жұмыс орны (МО).

Материалдық-техникалық қамтамасыз ету:

№	Жабдық
---	--------

1	Жұмысқа бейімделген аудитория
2.	Проекциялық жинақ (проектор және ноутбук)
3.	Жұмыс дәптерлері
4.	Бейнекамерасы мен дыбысы, микрофоны бар компьютерлер
5.	Интернет желісіне қосылу
6	Үлестірме материал
7	ЕДШ залдары
8	Физиотерапия кабинеттері

Қолданылатын қысқартулар мен терминдер:

ЕФФ-емдік физикалық факторлар

ЕДШ-емдік дене шынықтыру

БББ-білім беру бағдарламасы

ХКФ-жұмыс істеудің халықаралық жіктелуі

КСТ-көпсалалы топ

ФМО-физикалық медицина және оңалту

ЦП-церебральды паралич